

Naziv kolegija	KAZNENO PRAVO EUROPSKE UNIJE	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Zlata Đurđević, doc. dr. sc. Zoran Burić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	II semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Stvaranjem pravnog poretka Europske unije i prenošenjem kaznenopravne nadležnosti na tijela Unije nastalo je nadnacionalno europsko kazneno pravo koje s jedne strane postoji kao skup samostalnih nadnacionalnih propisa a s druge dolazi do njihove integracije u nacionalne kaznenopravne poretke. Znanja koja se prenose u ovom predmetu obuhvaćaju kaznenopravne pravne izvore EU i njihov pravni učinak u nacionalnim pravnim porecima.</p> <p>Predmet pruža specijalističko znanje iz područja kaznenog prava i europskog prava koje je potrebno sucima, državnim odvjetnicima, policajcima i drugim državnim službenicima kao i odvjetnicima koji sudjeluju ili će sudjelovati u policijskoj i sudskoj suradnji među EU državama, kao i istraživačima i studentima koji imaju interesa za pravosudne i sigurnosne politike EU. Stoga njegovo gradivo treba biti dio programa specijalističkog kao i doktorskog studija na poslijediplomskom studiju iz kaznenopravnih znanosti.</p>		
Sadržaj kolegija		
<p>1. Razvoj kaznenopravnih ovlasti Europske unije, 2. Lisabonski ugovor i kazneno pravo, 3. Uloga Europskog suda pravde u kaznenopravnom području, 4. Temelji policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima – Načelo uzajamnog priznanja, 5. Institucije i mehanizmi policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u EU, 6. Europski uhidbeni nalog, 7. Dokazi u kaznenom pravu EU, 8. Harmonizacija nacionalnih kaznenih prava, 9. Načelo ne bis idem u kaznenom pravu EU, 10. Ured europskog javnog tužitelja</p>		
Očekivani ishodi učenja		
<p>ZNANJE I RAZUMIJEVANJE</p> <p>Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati strukturalna, institucionalna i pravna obilježja pravnog sustava EU koja uvjetuju poseban položaj kaznenog prava; - opisati razvoj mehanizma utjecaja prava EZ/EU na nacionalne kaznenopravne sustave; - identificirati prijelomne točke i prekretnice u povijesnom razvoju kaznenog prava EU; - objasniti značaj načela uzajamnog priznanja sudskih odluka u kaznenopravnom sustavu iz europskog i nacionalnog aspekta; 		
<p>PRIMJENA</p> <p>Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretirati hrvatsko pravo o kaznenopravnoj suradnji s državama članicama EU sukladno temeljnim načelima prava EU; - primijeniti znanje o načelima kaznenopravne suradnje EU na odluke domaćih sudova o europskom uhidbenom nalogu; - ilustrirati proces harmonizacije prava okrivljenika i žrtava kroz odredbe Zakona o kaznenom postupku i Zakona o kaznenopravnoj suradnji s državama članicama EU; - koristiti mehanizme pravosudne suradnje u kaznenim stvarima 		
<p>ANALIZA</p> <p>Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:</p>		

- **povezati** judikaturu Europskog suda za ljudska prava s judikaturom Suda Europske unije u kaznenopravnim predmetima
- **usporediti** značaj načela neposrednog učinka i načela prednosti primjene prava EU za ispravnu primjenu prava EU u domaćem kaznenopravnom sustavu
- **provjeriti** ispravnost primjene eurokonformnog tumačenja nacionalnog kaznenog prava od strane hrvatskih kaznenih sudova
- **usporediti** mehanizme utjecaja prava EU prije i poslije Lisabonskog ugovora;
- **analizirati** odredbe Zakona o kaznenopravnoj suradnji s državama članicama EU prije i poslije izmjena iz 2013. godine;

SINTEZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- **pripremiti** analitičko izlaganje o pojedinoj presudi Suda Europske unije iz aspekta prava EU i njezinog učinka na domaće pravo;
- **voditi** raspravu o presudi Suda Europske unije, odluci županijskog suda ili Vrhovnog suda RH o pitanjima kaznenopravne suradnje u okviru EU;
- **sastaviti** činjenični primjer i odgovarajući zahtjev za kaznenopravnu suradnju s državom članicom EU;
- **formulirati** sve elemente načela *ne bis in idem* koje je razvio Sud Europske unije kroz svoju praksu
- **osmisлити** potencijalne putove razvoja kaznenog prava Europske unije u budućnosti

VREDNOVANJE

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- preispitati opravdanost teze o supranacionalnoj nadležnosti EU u kaznenopravnoj suradnji nakon Lisabonskog ugovora
- **prosuditi** uspješnost reforme hrvatskog kaznenog pravosuđa u postupku prilagodbe pravnom poretku Europske unije;
- **preporučiti** izmjenu sudske prakse i zakonskih odredbi u kaznenopravnom području radi usklađivanja s pravom EU;
- **preispitati** opravdanost temeljenja pravosudne suradnje u Europskoj uniji na načelu uzajamnog priznanja pravosudnih odluka
- **ocijeniti** razinu stupnja zaštite temeljnih pravo okrivljenika i žrtava u pravnom poretku EU
- **vrednovati** postojeće prijedloge i perspektive razvoja Ureda Europskog javnog tužitelja

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći objasniti opseg i sadržaj pojma kaznenog prava Europske unije kao i načela te obveze kaznenopravne implementacije prava Europske unije. Biti će sposoban interpretirati nacionalno kazneno pravo sukladno temeljnim načelima prava Europske unije, te kritički analizirati odluke domaćih (hrvatskih) nadležnih tijela koje se odnose na mehanizme kaznenopravne suradnje u Europskoj uniji. Biti će sposoban pripremiti zahtjev za kaznenopravnu suradnju s državom članicom Europske unije.

Kroz učenje student će se osposobiti i za javnu prezentaciju usvojenih znanja, jasno i strukturirano obrazlaganje svojih stajališta, razvijat će komunikacijske vještine i sudjelovati u radu tima.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Znanje se provjerava tijekom nastave te na usmenom dijelu ispita.

Tijekom nastave potiče se aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere i pitanja te se kroz interakciju nastavnika i studenta ocjenjuje sposobnost studenta da objasni razloge posebnog položaja kaznenog prava unutar pravnog sustava Europske unije. Kroz raspravu o primjerima iz prakse Suda EU i domaćih sudova ocjenjuje se sposobnost studenta da hrvatsko kazneno pravo interpretira sukladno temeljnim načelima prava Europske unije. Sposobnost sinteze stečenih znanja ocjenjuje se kroz obvezu studenta

da pripremi izlaganje o analizi pojedine presude Suda EU iz aspekta prava EU i njezinog učinka na hrvatsko pravo te da pripremi zahtjev za kaznenopravnu suradnju s državom članicom EU.

Na usmenom dijelu ispita, kroz razgovor sa studentom, ocjenjuje se njegova sposobnost da razlikuje razvoj kaznenog prava EU prije i poslije Lisabonskog ugovora, izdvoji glavne mehanizme kaznenopravne suradnje u EU, te zaključiti o važnosti kaznenopravne suradnje u EU za učinkovit progon transnacionalnog kriminala

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

U fazi pripreme nastavnog programa, kvaliteta se prati kroz usporedbu sa sličnim programima koji se izvode na drugim fakultetima (benchmarking).

U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavniku osobno ili putem elektronske pošte.

Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koje se stječu predmetom. Nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri mogućim izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave.

Obveze studenata

Nastava se izvodi u obliku predavanja u trajanju od 10 sati i konzultacija.

Predavanja posreduju gradivo predmeta u klasičnoj verbalnoj formi prema metodološkom načelu da se ona ne smiju ograničiti na puku pozitivnopravnu dogmatiku, nego trebaju uključiti i izlaganja o drugim teorijama koje se odnose na realnost prava. Na predavanjima se potiče i aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja i sl. Raspravljaju se slučajevi iz prakse te potiče studente da kroz presude Europskog suda pravde primijene znanja.

Znanje se provjerava tijekom nastave kroz interakciju nastavnika i studenata, te kroz pisani i usmeni dio ispita. Svrha ispita je da na pravičan način pokaže stečena znanja studenta a ne potraga za pogreškama i prazninama u znanju. Na ispitu student treba demonstrirati poznavanje i razumijevanje programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti.

Obvezna literatura

Đurđević, Zlata, Lisabonski ugovor: Prekretnica u razvoju kaznenog prava u Europi, HLJKPP 2(2008), str. 1077-1027

Đurđević, Zlata, Mehanizmi utjecaja prava Europske zajednice na kaznenopravne sustave država članica, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu 2(2004), str. 287-326

Burić, Zoran, Načelo ne bis in idem u u europskom kaznenom pravu - Pravni izvori i sudska praksa Europskog suda, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu 3-4(2010), str. 819-859

Đurđević/Karas (eds.), European Criminal Procedure Law in Service of Protection of European Union Financial Interests: State of Play and Challenges, Croatian Association of European Criminal Law, Zagreb, 2016

Osnovna izborna literatura

Klip, André, *European Criminal Law*, Intersentia, 2016, izabrana poglavlja